

URZĄD MIASTA PIŁY
Wydział Oświaty Kultury i Sportu
Pl. St. Staszica 10
64-920 Piła

**Ocena realizacji programu
wspierania szkolnictwa wyższego
przez samorząd miasta Piły**

Piła, listopad 2011

Wprowadzenie.

Przeobrażenia cywilizacyjne, jakie wystąpiły w drugiej połowie XX wieku i kontynuowane są w XXI wieku były możliwe dzięki rozszerzeniu edukacji społeczeństw, w tym także szkolnictwa wyższego. I odwrotnie, wymagania cywilizacyjne stanowiły czynnik rozwoju szkolnictwa wyższego w Europie i w świecie. Najważniejsze czynniki współczesnego życia społeczno-gospodarczego wpływające na rozwój edukacji, w tym szkolnictwa wyższego, to:

- uwarunkowania demograficzne,
- zmiany struktury kwalifikacji i mobilności zawodowych,
- eksplozja informatyczna, rozwój środków masowego przekazu informacji,
- wzrost roli nauki i nowoczesnej techniki,
- zjawisko globalizacji (przepływ kapitałów, towarów, usług, informatyzacji i siły roboczej).

Dodatkowe specyficzne dla Polski i krajów Europy środkowo-wschodniej były przemiany polityczno-społeczno-gospodarcze w ostatniej dekadzie XX wieku.

Te wszystkie przyczyny spowodowały, że liczba studentów w Polsce w ostatnich latach gwałtownie wzrosła. Nastąpiły zmiany w strukturze kierunków kształcenia z przyrostem kierunków ekonomicznych. Ustawa o szkolnictwie wyższym z 1990 roku zezwoliła na tworzenie szkół niepublicznych, a szkołom publicznym dała szeroką autonomię. Dla szybkiego rozwoju szkolnictwa wyższego, zwłaszcza w rejonach odległych od dużych środków akademickich, dano możliwość powoływania państwowych wyższych szkół zawodowych kształcących na poziomie licencjackim. Normowała to uchwalona w 1997 roku Ustawa o szkołach wyższych zawodowych, której zapisy określały dużo mniej rygorystyczne wymagania dla tych szkół, niż dla szkół działających na mocy Ustawy o szkolnictwie wyższym.

Wspieranie szkolnictwa wyższego przez samorząd miasta Piły.

Szkolnictwo wyższe jest jednym z istotnych czynników miastotwórczych oraz wpływających na rangę miasta w otoczeniu. Miasto Piła od wielu lat uczestniczy w rozwiązywaniu szeregu istotnych problemów związanych z funkcjonowaniem uczelni wyższych.

Uchwałą Nr XIV/174/03 z dnia 25 listopada 2003 roku w sprawie wspierania rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego Rada Miasta Piły postanowiła wspierać działalność publicznych i niepublicznych szkół wyższych funkcjonujących na terenie miasta Piły.

Powyższa uchwała miała na celu ukierunkowanie działań władz miasta, określenie ich ram w omawianym zakresie oraz dała początek dalszym inicjatywom.

Dążąc do realizacji celów miasto Piła od 2004 roku podejmowało wspieranie działalności uczelni wyższych w różnych zakresach przedmiotowych. I tak, w 2004 roku przeznaczono kwotę 733 681 zł na utrzymanie Punktu Kształcenia prowadzonego, zgodnie z zawartą z gminą umową, przez Politechnikę Poznańską. Na kwotę tę składały się:

- koszty wynagrodzeń i pochodnych od umów zleceń wykładowców i pracowników,
- zakup komputera i rzutnika,
- zakup materiałów biurowych, środków czystości, artykułów do naprawy i remontów,
- bieżące utrzymanie Punktu (energia elektryczna, ciepła, woda, wywóz nieczystości i odprowadzanie ścieków),
- koszty delegacji,
- dzierżawa sali sportowej,
- usługi telefoniczne,
- ubezpieczenie mienia,
- naprawa i konserwacja kserokopiarki.

Ponadto w roku tym dofinansowano, w formie dotacji kwotą 297 127 zł, przedsięwzięcie inwestycyjne w zakresie wyposażenia specjalistycznego pracowni i laboratoriów związanego z uruchomieniem w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile kierunku „Pielęgniarstwo”.

W 2005 roku na Punkt Kształcenia prowadzony przez Politechnikę Poznańską przeznaczono już kwotę 869 553 zł. Sfinansowano, prócz wyżej wymienionych składników, również opłaty za dostęp do sieci Internet.

Także w roku tym przekazano Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile dotację w wysokości 286 400 zł na modernizację budynku dydaktycznego B przy ul. Podchorążych. W ramach tej dotacji wymieniono pokrycie dachowe, częściowo odnowiono konstrukcję dachu, dokonano obróbek blacharskich oraz założono nową instalację odgromową. Ponadto

kwotą 13 600 zł dofinansowano podłączenie uczelni do regionalnej sieci teleinformatycznej.

Rok 2006 charakteryzował się już mniejszą kwotą przeznaczoną na Punkt Kształcenia Politechniki Poznańskiej. W roku tym przekazano na ten cel 433 700 zł.

Za to zwiększono dotację na Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Pile do kwoty 470 000 zł. Dotację w wysokości 400 000 zł przeznaczono na adaptację budynku powojkowego przy ul. Podchorążych 10 H, w którym utworzono Centrum Zaawansowanych Technologii Elektryczno-Informatycznych. Natomiast za 70 000 zł wyposażono w meble oraz sprzęt (zakupiono stoły laboratoryjne, taborety obrotowe, szafy metalowe, płytki do mikroprocesora, oscyloskop cyfrowy i rzutnik multimedialny) laboratorium odnawialnych źródeł energii, laboratorium komputerowe oraz laboratorium projektowania, wytwarzania i montażu układów scalonych wchodzących w skład Centrum Zaawansowanych Technologii Elektryczno-Informatycznych.

W roku 2007 na Punkt Kształcenia Politechniki Poznańskiej przekazano już tylko 329 129 zł. Kwotę tę przeznaczono wyłącznie na wynagrodzenia i pochodne do umów zleceń wykładowców i pracowników oraz koszty delegacji.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Pile w tym roku otrzymała na modernizację budynków (wymianę drzwi na korytarzach budynkach A i B, remont posadzek w budynku B, zakup platformy dla osób niepełnosprawnych do budynku B, malowanie sal) dotację w wysokości 400 000 zł.

Rok 2008 to ostatni rok istnienia w Pile Punktu Kształcenia Politechniki Poznańskiej. W roku tym przeznaczono na ten cel 86 700 zł.

Natomiast Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Pile w roku tym po raz kolejny otrzymała dotację w wysokości 400.000,00 zł. Kwotę tę przeznaczono na adaptację obiektów powojkowych na potrzeby kształcenia medycznego i około medycznego oraz zakup pierwszego wyposażenia.

Od 2009 roku pilski samorząd wspierał finansowo wyłącznie Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Pile. W roku tym przekazano dotację w wysokości 600 000 zł na zakup sprzętu specjalistycznego i pomocy naukowych do pracowni Instytutu Ochrony Zdrowia: hydroterapii, kinezyterapii, odnowy biologicznej, kwalifikowanej pierwszej pomocy medycznej, pracowni karetki oraz umiejętności pielęgniarstwa oraz dotację w wysokości 150 000 zł na zakup sprzętu audiowizualnego, komputerowego, laboratoryjnego i mebli dla kierunku „Budownictwo”.

W 2010 roku Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Pile zasilono kwotą 500 000 zł. Kwotę tę przeznaczono na modernizację budynku dydaktycznego F dla potrzeb Instytutu Politechnicznego.

Po kilku latach, w których dotacje przekazywane były na modernizację budynków, w roku 2011 zaplanowano sfinansowanie przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile budowy zespołu boisk. Na inwestycję zaplanowano dotację w wysokości 333 000 zł.

Powyższe dane można zobrazować za pomocą tabeli:

uczelnia	rok	kwota w zł	przeznaczenie
Punkt Kształcenia prowadzony przez Politechnikę Poznańską	2004	733 681	koszty wynagrodzeń i pochodnych od umów zleceń, zakup komputera i rzutnika, zakup materiałów biurowych, środków czystości, artykułów do napraw i remontów, wydatki bieżące (energia elektryczna, ciepła, woda, wywóz nieczystości i odprowadzanie śmieci), koszty delegacji, dzierżawa hali sportowej, usługi telefoniczne, ubezpieczenie mienia, naprawa i konserwacja kserokopiarki
	2005	869 553	koszty wynagrodzeń i pochodnych od umów zleceń, zakup materiałów biurowych, środków czystości, artykułów do napraw i remontów, wydatki bieżące (energia elektryczna, ciepła, woda, wywóz nieczystości i odprowadzanie śmieci), koszty delegacji, dzierżawa hali sportowej, usługi telefoniczne, ubezpieczenie mienia, naprawa i konserwacja kserokopiarki, opłaty za dostęp do sieci Internet
	2006	433 577	koszty wynagrodzeń i pochodnych od umów zleceń, zakup materiałów biurowych, środków czystości, artykułów do napraw i remontów, wydatki bieżące (energia elektryczna, ciepła, woda, wywóz nieczystości i odprowadzanie śmieci), koszty delegacji, dzierżawa hali sportowej, usługi telefoniczne, ubezpieczenie mienia, opłaty za dostęp do sieci Internet
	2007	329 129	wynagrodzenia i pochodne od umów zleceń, koszty delegacji
	2008	86 887	wynagrodzenia i pochodne od umów zleceń, koszty delegacji
	razem:		2 452 827
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Pile	2004	297 127	wydatki inwestycyjne związane z uruchomieniem kierunku <i>Pielęgniarstwo</i> , wyposażenie specjalistyczne pracowni i laboratoriów
	2005	300 000	modernizacja budynku dydaktycznego B: pokrycie dachowe, częściowa wymiana konstrukcji dachu, nowa instalacja odgromowa, obróbki blacharskie; przyłącze teletechniczne w ramach podłączenia do regionalnej sieci teleinformatycznej

	2006	470 000	adaptacja budynku powojkowego - Centrum Zaawansowanych Technologii Elektroniczno-Informatycznych: roboty rozbiórkowe i ziemne, klatki schodowe, stropy, izolacje przeciw wilgoci, konstrukcje stalowe, ściany, ścianki, zamurowania, posadzki, wywóz gruzu i koszty utylizacji materiałów niebezpiecznych, demontaż izolacji oraz części instalacji elektrycznej i co; wyposażenie laboratorium odnawialnych źródeł energii, laboratorium komputerowego oraz laboratorium projektowania, wytwarzania i montażu układów scalonych wchodzących w skład CZTE-I: zakupiono: stoły, taborety obrotowe, szafy metalowe, płytki do mikroprocesora, oscyloskop cyfrowy, rzutnik multimedialne
	2007	400 000	modernizacja budynku: wymiana drzwi na korytarzach w budynkach A i B, remont posadzek w budynku B, zakup platformy dla niepełnosprawnych do budynku B, malowanie sal
	2008	400 000	adaptacja obiektów powojkowych na potrzeby kształcenia medycznego i okołomedycznego - sporządzenie dokumentacji technicznej w tym rozbudowa budynku dydaktycznego J oraz zakup pierwszego wyposażenia m.in.: laptop, projektor multimedialny
	2009	750 000	zakup sprzętu specjalistycznego i pomocy naukowych do pracowni Instytutu Ochrony Zdrowia: hydroterapii, kinezyterapii, odnowy biologicznej, kwalifikowanej pierwszej pomocy medycznej, pracowni karetki oraz pracowni umiejętności pielęgniarstwa; zakup sprzętu audiowizualnego, komputerowego, laboratoryjnego i mebli dla kierunku „Budownictwo”
	2010	500 000	modernizacja budynku dydaktycznego F dla potrzeb Instytutu Politechnicznego: roboty rozbiórkowe i budowlano-montażowe
	2011	333 000	budowa zespołu boisk sportowych
	razem:	3 450 127	

Z powyższego zestawienia wyraźnie widać, że w ocenianym okresie wspierano dwie uczelnie wyższe na łączną kwotę: 5 902 954 zł.

Wszelkie działania samorządu na rzecz edukacji powinny być zbieżne z celami strategicznymi Rady Europy dla edukacji. Raport RE przedstawiony w Sztokholmie w roku 2001 zakłada:

- poprawę jakości i efektywności systemów edukacji w Europie,
- ułatwienie powszechnego dostępu do edukacji,
- otwarcie systemów edukacji na środowisko i świat.

Strategia rozwoju miasta Piły, której kierunki i cele szczegółowo zostały zdefiniowane w Uchwale nr XXV/291/04 Rady Miasta Piły z dnia 28 września 2004 roku, zakłada dążenie do wysokiej jakości życia mieszkańców. Jej komponentem w zakresie rozwoju społecznego jest między innymi wspomaganie rozwoju kultury oraz wzbogacanie ofert kształcenia. Wychodząc naprzeciw założeniom programowym powyższego dokumentu podjęto

inicjatywę współpracy kulturalnej. W dniu 19 grudnia 2008 roku zawarto pomiędzy Prezydentem, a Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Pile porozumienie o współpracy kulturalnej, polegającej na wzajemnym świadczeniu usług, wyrażających się w następujących dziedzinach:

- uczelnia zapewni uczestnictwo Chóru Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w imprezach i uroczystościach organizowanych na rzecz miasta Piły,
- Prezydent deklaruje obejmowanie patronatem honorowym i współorganizowanie wybranych imprez kulturalnych i naukowych, organizowanych przez uczelnię,
- Prezydent deklaruje przekazywanie nieodpłatnie na rzecz studentów biletów wstępu na wybrane imprezy masowe kulturalno-sportowe, organizowane przez miasto.

Sporządzenie tego porozumienia pozwoliło od 2009 roku na organizację przez studentów wraz z miastem corocznej imprezy kulturalnej „Juwenalia PWSZ”. Gmina Piła udzielała pomocy organizatorom w realizacji powyższego zadania – między innymi poprzez: zabezpieczenie profesjonalnego nagłośnienia, oświetlenia, sceny, zagwarantowania noclegów dla „gwiazd” biorących udział w imprezach, zapewnienie usług elektryków, dostępu do źródła stałej energii, sprzątnięcia terenu Parku na Wyspie i zapewnienie niepłatnego miejsca na słupach reklamowych Pilskiego Domu Kultury. Na ten cel miasto wydało w 2009 roku kwotę 17 500 zł, w 2010 roku – 35 000 zł. W 2011 roku zmieniono porozumienie. Nowa umowa zaowocowała zmianą nazwy imprezy kulturalnej na „Juwenalia Pilskich Uczelni 2011”, zaangażowaniem pozostałych pilskich szkół wyższych, to jest Wyższej Szkoły Biznesu w Pile i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i w konsekwencji pierwszymi zintegrowanymi juwenaliami w Pile. Również kwota, którą przekazano znacznie przewyższała dotychczasowe wsparcie i wyniosła 70 000 zł. Bogata, dwudniowa impreza kulturalna pozwoliła w znacznym stopniu wypromować Piłę jako miasto studenckie w lokalnych mediach.

Organizacja wspólnych juwenaliów była możliwa między innymi dzięki powołaniu w 2010 roku Konwentu Rektorów Pilskich Szkół Wyższych. W ramach tej współpracy rozpoczęto realizację projektu „Studiuj w Pile”, który ma na celu budowanie silnego ośrodka akademickiego w naszym mieście. Cele szczegółowe przedsięwzięcia to: podejmowanie działań na rzecz stworzenia społecznego klimatu poparcia rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki w regionie pilskim, zwiększenie jakości, różnorodności i elastyczności oferty

edukacyjnej, a także dostosowanie programów studiów do oczekiwań rynku pracy oraz do możliwości i predyspozycji uczących się, rozwój przedsiębiorczości akademickiej jako formy kształtowania innowacyjnych kadr nowoczesnej gospodarki i administracji, podejmowanie działań w kierunku stworzenia zaplecza informacyjnego, szkoleniowego i doradczego dla uczelni i stowarzyszeń akademickich, naukowych i gospodarczych oraz tworzenie i rozwijanie sieci współpracy i wymiany informacji pomiędzy nauką, a biznesem i administracją. W najbliższym czasie Prezydent Miasta Piły planuje objąć honorowy patronat nad projektem, do stworzenia którego przyczynił się jako senator.

Oprócz pomocy w organizowaniu pilskich Juwenaliów, miasto Piła wspomagało dotacją Stowarzyszenie Przyjaciół Festiwalu Nauki w Pile, działające przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile. W 2010 roku na opracowanie i realizację wydawnictwa w ramach propagowania historii miasta Piły „W poszukiwaniu tożsamości kulturowej miasta” i organizację wystawy fotograficznej miasto przekazało kwotę 9 100 zł. Podobną kwotę, bo 10 000 zł. miasto przekazało temu stowarzyszeniu w 2011 roku. Sumę wykorzystano na wydanie publikacji „Obecność i ślad, czyli rzecz o pilanach wartych spotkania” oraz organizację wystawy fotograficznej i specjalistycznych warsztatów.

Inną formą współpracy było podpisanie w maju 2003 r. porozumienia pomiędzy Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Pile, a Gminą Piła w sprawie współpracy w zakresie realizacji praktyk zawodowych na specjalnościach nauczycielskich i kierunku „Pielęgniarstwo”. Dokument był kilkakrotnie aktualizowany. Najnowsze porozumienie podpisano we wrześniu 2011 roku. Współpraca owocuje szkoleniem studentów w pilskich przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjalnych i żłobku. Daje także możliwość pozyskiwania przyszłych nauczycieli, którzy będą mogli podejmować pracę w pilskich jednostkach oświatowych.

Pomoc, choć nie w formie dotacji bezpośredniej, otrzymywał także Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Pile. Polegała ona między innymi na dokonaniu przyłącza światłowodowego wzdłuż ul. Kołobrzeskiej w Pile, w którego skład wchodziły następujące elementy: kanalizacja pierwotna, studnia kablowa, kanalizacja z rur, kabel i szafa telemetryczna (koszt przedsięwzięcia wyniósł 45 168,90 zł). Swoistym wsparciem było także uruchomienie przez Miejski Zakład Komunikacji Piła Sp. z o. o., od października 2010 roku, specjalnej linii autobusowej nr 18, której zadanie polegało na umożliwieniu studentom dojazdu do uczelni. Jednakże, w wyniku niskiego

popytu na usługi przewozowe tej linii, została ona w lutym 2011 roku zlikwidowana. W jej miejsce uruchomiono specjalne kursy autobusu linii nr 4. Realizując inwestycję w postaci obwodnicy biegnącej przez pilskie lotnisko znaczącym jej elementem było usytuowanie w tym miejscu filii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Gmina Piła wspiera także formy kształcenia, których nie można w pełni określić jako szkolnictwo wyższe, ale które mieszczą się w szerokich ramach kształcenia podejmowanego po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej. Konkretną pomoc otrzymało Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pile, które działa pod patronatem naukowym Wyższej Szkoły Biznesu w Pile. W 2008 roku otrzymało kwotę 3 200 zł z przeznaczeniem na realizację pomysłu „Działania zmierzające do integracji i aktywizacji seniorów”. Efektem było zorganizowanie spotkania integracyjnego z dziećmi, w którym uczestniczyły 652 osoby.

W 2009 roku otrzymało dotację w kwocie 6 500 zł na zadanie „Przeprowadzenie kampanii społecznej w zakresie podejmowanych działań na rzecz integracji i zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym seniorów”. W ramach przedsięwzięcia udało się przeprowadzić, dla 120 osób, w PDK-u konferencję z udziałem 3 wykładowców nt. „Życie godnie – starzenie się jako etap indywidualnej drogi rozwoju człowieka”. Wydrukowano 200 szt. ulotek informacyjnych, 10 szt. plakatów, 120 szt. notesów, 120 szt. teczek, 120 szt. zaproszeń z tematem konferencji.

We wrześniu 2011 roku przekazano stowarzyszeniu 15 000 zł na realizację projektu: „Przeprowadzenie kampanii społecznej dla środowisk seniorskich”. Efektem przedsięwzięcia będzie książka „My, pilanie skąd jesteśmy?”, w której znajdą się prace powstałe na skutek ogłoszenia konkursu „Odnajdując własne korzenie tworzymy najnowszą historię Europy” oraz okolicznościowy kalendarz ścienny promujący działalność pilskich seniorów i uroki miasta. Realizacja zadania nastąpi w grudniu 2011 roku.

Ciekawą formą wsparcia dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pile jest realizacja „Pilotażowego programu aktywizacji studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku”. Zadaniem kieruje Pilski Dom Kultury w ramach umowy zawartej we wrześniu 2011 r. z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, wykorzystując środki projektu systemowego „Budowa Wielkopolskiego Systemu Innowacji” w kwocie 50 000 zł (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Projekt VIII – Regionalne kadry gospodarki, działanie 8.2 – Transfer Wiedzy, poddziałanie 8.2.2. – Regionalne strategie innowacji). Zadanie składa się z trzech etapów. Pierwszym było zorganizowanie kompleksowego spotkania edukacyjnego,

które odbyło się w siedzibie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Pile w dniu 17 września 2011 roku dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku i innych środowisk seniorskich oraz studentów pilskich uczelni wyższych, którego celem była prezentacja kreatywnych przykładów wykorzystania potencjału osób starszych. Efektem natomiast jest wypracowanie propozycji i rekomendacji dla innowacyjnych form współpracy międzypokoleniowej skierowanej do uczelni i samorządów lokalnych. Drugim etapem jest koordynacja i obsługa techniczna narzędzi internetowych służących do komunikacji między słuchaczami UTW, studentami a ekspertami. Trzecim - przygotowanie koncepcji spotkania podsumowującego dotychczasowe zadania.

Inicjatywą wspieraną przez Gminę Piła jest także Szkoła Policji w Pile. W październiku 2011 roku między stronami został podpisany list intencyjny, w którym Gmina Piła deklaruje udział finansowy w planowanych na 2012 rok inwestycjach na terenie szkoły Policji w Pile w kwocie 700 000 zł na rozbudowę hali sportowej oraz 333 000 zł na budowę boiska sportowego. Szkoła Policji zobowiązuje się do nieodpłatnego udostępniania mieszkańcom Piły kompleksu sportowo-rekreacyjnego oraz umożliwi wykorzystanie obiektu na potrzeby lokalnego klubu bokserskiego.

Dzięki Gminie Piła dynamiczny rozwój szkolnictwa wyższego w mieście z pewnością zmniejszy dystans wykształcenia społeczeństwa, które dzieliło nasz subregion w stosunku do średnich wskaźników dla Polski. Działania te wskazują na potrzebę dalszego rozwoju szkolnictwa wyższego w Pile, przy czym należy tu uwzględnić zarówno parametry ilościowe jak i jakościowe tego szkolnictwa. Należy zadbać o wysoki poziom wykształcenia absolwentów studiów I stopnia, aby mogli oni kontynuować kształcenie na studiach II stopnia na pilskich uczelniach, renomowanych szkołach krajowych, ale także w krajach Unii Europejskiej.

Utrzymanie standardów kształcenia, prowadzenie i rozwój badań naukowych, zapewnienie warunków bytowych studentów i utrzymanie oraz rozwój bazy materialnej pilskich szkół wyższych wymaga wielu działań władz i pracowników tych szkół, w tym zmierzających do pozyskiwania środków finansowych. Każda ze szkół wyższych ma w tym względzie swoje problemy i sposoby działania. W rozwiązywaniu tych problemów mają i powinny mieć dalej udział Urząd Miasta Piły i Rada Miasta Piły.

Oczywiście poruszane problemy stanowią tylko część celów zawartych w programie i mogą stać się przyczynkiem do dalszej dyskusji i działań.